

rozklad do platebního příkazu, nemohou býti předepsané částky vymáhány. Nebyl-li podán ve stanovené lhůtě rozklad a nebo byl-li zamítnut, jsou platební příkazy exekučními tituly pro soudní exekuci a nepotřebují potvrzení vykonatelnosti.«

Z dikce tohoto předpisu plyne, že stpů v případech v předchozím odstavci uvedených nevystupuje již nadále jako druhá smluvní strana, nýbrž jako úřad judikující a že výroky jeho v této realci vydané a zejména vyřízení rozkladu nutno kvalifikovati jako rozhodnutí správního úřadu a sice jako rozhodnutí o povinnosti přídělce k zaplacení nedoplatků přídělových cen. Ježto však povinnost přídělce k zaplacení přídělové ceny jest podle shora řečeného rázu soukromoprávního, plyne z toho důsledně, že stpů, rozhoduje na podkladě cit. § 8 o povinnosti k zaplacení nedoplatků přídělových cen, rozhoduje tím o soukromoprávních nárocích státu vůči přídělci.

Ježto pak v takovýchto případech jest podle ustanovení § 105 úst. listiny a zák. č. 217/1925 Sb. straně dáno na vůli, aby se dovolávala nápravy pořadem práva, jest kompetence nss-u podle § 3 lit. a) zák. o ss vyloučena (srov. Boh. A 11.301/34).

### Č. 12.030.

**Pojištění nemocenské, invalidní a starobní:**  
\* Paragraf 19 zák. č. 221/1924 Sb. ve znění zák. č. 184/1928 Sb. neukládá zaměstnavateli povinnost oznamovati nemocenské pojišťovně změny v ocenění naturálních požitků, odůvodňující přefazování do nových mzdových tříd.

(Nález ze dne 17. září 1935 č. 17.951/35.)

V ě c: Okresní nemocenská pojišťovna v K. proti zemskému úřadu v Bratislavě o sociální pojištění.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Okr. nemoc. pojišťovna v K. předepsala platebním výměrem z 8. března 1932 Hospodářské správě kat. církev. velkostatků v A. pojistné nemocenské, invalidní a starobní za zaměstnance v připojeném seznamu uvedené úhrnnou částkou 3619 Kč 25 h. Proti tomuto výměru podala Hospodářská správa odvolání žádajíc, aby bylo změněno zařazení zaměstnanců do mzdových tříd podle ocenění naturálií, provedeného vyhláškou zem. úřadu v Bratislavě z 27. ledna 1932 na rok 1932. Okr. úřad v Komárně zamítl odvolání zaměstnavatelky a potvrdil napadený platební výměr pojišťovny.

Zem. úřad v Bratislavě nař. rozhodnutím vyhověl odvolání zaměstnavatelky a uložil okr. nemoc. pojišťovně v K., aby pro zemědělské zaměstnance odvolatelky, požívající naturálních požitků, vydala přefazovací výměr a podle toho pojistné za měsíc leden 1932 předepsala. V důvodech se praví: ... Pojišťovna přiznává, že tito zaměstnanci patří do



jiné mzdové třídy, než na podkladě které byly příspěvky vyměřeny. V naturálních požitcích přihlášených správně odvolatelkou, jak pojišťovna uznává, nenastala žádná změna. Změna nastala výlučně v úředním ocenění vyhláškou zem. úřadu v Bratislavě č. 3295/1932/10, kterou tento úřad stanovil podle § 11 zák. č. 221/1924 Sb. dne 27. ledna 1932 hodnotu naturálních požitků. Ač nenastala v okolnostech § 18 odst. 1 lit. a) leg. cit. žádná změna, neboť zemědělské dělnictvo odvolatelky dostává nadále správně přihlášené naturální požitky, učinila odvolatelka stížností došlou do pojišťovny dne 29. března 1932 hlášení změny ocenění naturálních požitků, dovolávajíc se vyhlášky zem. úřadu v Bratislavě, která dne 27. ledna 1932 byla vydána všem okr. nemoc. pojišťovnám. Pojišťovna tedy měla provést opatření podle odst. 2 § 189 novel. zák. č. 221/24 Sb. To už bylo povinností pojišťovny. Bylo proto v této části nutno zrušiti napadený výměr s podotknutím, že úřad nemá možnosti napadený výměr konstruovati.

Na toto rozhodnutí si stěžuje okr. nemoc. pojišťovna v K. Namítá, že není zákonného ustanovení, které by ukládalo nemocenské pojišťovně přerazení pojištěnců ex offio v případě změny ocenění naturálních požitků, provedené zem. úřadem podle § 11 cit. zák. O změnách nastalých ve mzdě a o jejich oznamování jedná § 19 cit. zák., který stanoví, že zaměstnavatel je povinen do 6 dnů oznámiti pojišťovně každou změnu okolností, uvedených v § 18 odst. 1 lit. a), a tedy i změnu, nastalou v hodnotě mzdy, která má vliv na zařazení pojištěnců do mzdových tříd. Zaměstnavatel oznámení toto ve lhůtě šestidenní ode dne vydání vyhlášky zem. úřadu neučinil, nýbrž až 18. února 1932, mohla proto pojišťovna přerazení provést podle § 13 až od 1. března 1932.

Nss nemohl stížnosti přisvědčiti.

Provést zařazení pojištěnců do mzdových tříd a jich případné přerazení podle §§ 12 a 13 zák. z 9. října 1924 č. 221 ve znění zák. z 8. listopadu 1928 č. 184 Sb. přísluší nemocenské pojišťovně (srov. také § 189 odst. 2). Spolupůsobení zaměstnavatele se při tom omezuje na to, že podle §§ 17, 18 odst. 1 lit. a) a 19 jest povinen v přihlášce a v ohlášení změn oznámiti nemocenské pojišťovně »údaje, jichž je třeba pro určení mzdové třídy« a »změny okolností, uvedených v § 18 odst. 1 lit. a)«, t. j. pracovní výdělek a jeho případné změny (§ 10). Jde-li o naturální požitky, učinil zaměstnavatel tomuto požadavku zákona zadosť tím, když uvedl, v čem pozůstávají poskytnuté naturálie podle druhu a množství, a jaká v nich nastala změna. Ocenění těchto požitků není již věcí zaměstnavatelovou, nýbrž ustanovuje o tom § 11 cit. zák.: »1. Hodnotu naturálních požitků jest započítati do mzdy podle místních průměrných cen. 2. Politický úřad druhé stolice ... stanoví vyhláškou do konce ledna každého roku hodnotu naturálních požitků se závaznou a konečnou platností pro obvod své působnosti.«

Tím jsou poskytnuty nemocenské pojišťovně všechny nutné pomůcky pro určení mzdové třídy a výpočet pojistného. Ze zák. nelze vyčísti, že by při tom musil zaměstnavatel býti pojišťovně nápomocen ještě tím, že jí oznámí v přihlášce zaměstnance ještě ocenění, provedené vyhláškou politického úřadu druhé stolice. Že povinnost v tomto směru zákon



omezuje na prosté oznámení pracovního výdělku, jak je uveden v § 10, jest zřejmo i z jiných ustanovení zák. Tak na příklad ukládá § 14 zaměstnavateli, aby vedl mzdové záznamy, kterých je třeba, aby byly vyšetřeny požitky jednotlivých pojištěnců, podle § 16 stíhá újma zde uvedená zaměstnavatele, jenž . . . plní povinnost vésti mzdové záznamy tak nedostatečně, že mzda nemůže býti zjištěna. Ani zde ani jinde nežadá od zaměstnavatele, aby mimo to ještě oznamoval nebo vedl v evidenci pro nemocenskou pojišťovnu ocenění naturálních požitků.

Není-li však zaměstnavatel povinen v přihlášce vypočítati hodnotu naturálních požitků nebo aspoň oznamovati zde jejich ocenění politickým úřadem provedené, nelze důsledně ani dovoditi jeho povinnost oznamovati změny tohoto ocenění, týkající se jeho zaměstnance. Vždyť § 19, jednající o oznamování změn, na který se odvolává stěžující si strana, neukládá zaměstnavateli větší míru povinností, nežli měl při podávání přihlášky stanovíc, že zaměstnavatel musí oznámiti každou změnu okolností uvedených v § 18 odst. 1 lit. a), tedy okolností, jež byl povinen uvést v přihlášce. A takovou okolností, jak shora dovozeno, není ocenění naturálií.

Plyne-li však ze zákona, že zaměstnavateli se neukládá povinnost oznamovati nemocenské pojišťovně změny, nastalé v ocenění naturálních požitků, poskytovaných zaměstnancům, nemá významu přednes stížnosti, že ex offio přezazení není pojišťovně ani z důvodů technických možné, neboť vyžaduje zkoumání údajů o naturálních požitcích v přihlášce, jež se často datuje mnoho let zpět, což by znamenalo, že pojišťovna musí přihlášky uschovávat po dobu až 20—30 let, což je vůbec nemožno. De lege lata jest věcí pojišťovny, aby si sama vhodným způsobem zajistila evidenci přihlášených požitků svých členů, k čemuž jí ostatně zákon poskytuje prostředky v různých ustanoveních, tak zejména v předpisech o mzdových záznamech, o právu pojišťovny v tyto záznamy a jiné zápisky a doklady zaměstnavatelovy nahlížeti, o závazku zaměstnavatelů podávati pojišťovně žádané zprávy o okolnostech týkajících se pojištění atd. (srov. §§ 14, 15, 21 cit. zák.). — — — —

#### Č. 12.031.

**Vodní právo:** I. Rozhodnutím nebo opatřením podle § 2 zák. o ss není výrok, kterým vodoprávní úřad vyhrazuje interesům podle § 89 vod. zák. domáhati se náhrady škody. — II. Vestavení nového parního stroje do konsentovaného díla, spojené se zvětšením výroby, vyžaduje podle § 17 vod. zák. nového vodoprávního povolení. — III. Zákon vodní zachovává v § 102 jako »starý stav« jen vodní práva, jichž bylo podle dřívějších zákonů nabyto. — IV. Bylo-li zjištěno, že stav vodního díla není úplně kryt vodoprávním konsensem, jde o »zavinění« majitele podle § 99 vod. zák. jako podklad pro náhradu útrat řízení.

(Nález ze dne 18. září 1935 č. 17.922/35.)